

UZASADNIENIE

Pozwem z (...) r. powód D. K. wniósł o zasądzenie od Komendy Wojewódzkiej Policji w B. kwoty (...) zł tytułem odsetek za opóźnienie w wypłacie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy za lata 2018-2019 oraz o zasądzenie odsetek za opóźnienie od tej kwoty do dnia pisemnego wezwania pozwanego do zapłaty, tj. od dnia 2 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty, ewentualnie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w okresie od (...)r. do (...)r. pełnił służbę jako funkcjonariusz Policji. W chwili jej zakończenia posiadał niewykorzystane 26 dni urlopu wypoczynkowego i 5 dni urlopu dodatkowego za 2018 r. oraz 26 dni wypoczynkowego i 13 dni urlopu dodatkowego za 2019 r. Pismem z dnia (...) r. powód został powiadomiony, że nie jest możliwa wypłata ekwiwalentu za urlop ze względu na to, że nie doszło do zmiany przepisów ustawy o Policji (ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, Dz. U. z 2020 r., poz. 360 ze zm.; dalej jako ustawa o Policji), która uwzględniałaby treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 r., K 7/15. Powód kilkakrotnie wzywał pozwanego do wypłaty ekwiwalentu, lecz za każdym razem spotykał się z odmową z powodu braku adekwatnej podstawy prawnej. Do wypłaty ekwiwalentu doszło dopiero w dniu (...)r. w kwocie (...) zł. Powód następnie wezwał pozwanego do wypłaty odsetek od kwoty ekwiwalentu za urlop. Postanowieniem z dnia (...) r. pozwany odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie wypłaty odsetek wskazując, że ustawa o Policji oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze nie zawierają regulacji, która przyznaje organom Policji kompetencje do rozstrzygania w przedmiocie odsetek. Właściwy w tej sprawie będzie sąd powszechny.

Powód powołał się także na uchwałę Trybunału Konstytucyjnego z 25 stycznia 1995 r., W 14/94, w myśl której niewypłacenie uposażenia funkcjonariuszowi Policji stanowi opóźnienie się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, uzasadniające na podstawie art. 481 § 1 kodeksu cywilnego żądanie odsetek przed sądem powszechnym. Stanowisko to znalazło potwierdzenie w późniejszych orzecznictwie sądowym.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 32 ust. 2 ustawy o Policji, ewentualnie oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu wskazał, że policjanci pozostają w stosunku służbowym uregulowany ustawą o Policji. Policja jest formacją umundurowaną, a stosunek służbowy policjantów powstaje przez mianowanie. Przepis art. 32 ust. 1 określa kto jest właściwy do mianowania, przenoszenia lub zwalniania policjantów, a ust. 2 wskazuje, że w tym sprawach przysługuje odwołanie do wyższego przełożonego. Ustawa o Policji utrzymuje administracyjnoprawny charakter stosunku służbowego funkcjonariusza Policji, co potwierdza, zdaniem pozwanego, szeroko cytowana w odpowiedzi na pozew uchwała Sądu Najwyższego z 5 grudnia 1991 r., I PZP 60/91, OSNC 1992/7-8/123). Policjant nie jest pracownikiem w rozumieniu art. 2 k.p., lecz jest funkcjonariuszem Państwa, wykonującym służbę na podstawie stosunku administracyjno-prawnego. W ustawie o Policji oraz w innych aktach prawnych brak jest przepisów prawa materialnego i procesowego, które odsyłałyby do stosowania kodeksu cywilnego w odniesieniu do jego prawa do odsetek oraz do kodeksu postępowania cywilnego w zakresie dopuszczalności drogi sądowej przed sądem powszechnym w odniesieniu do tego uprawnienia.

W ocenie pozwanego, postępowanie przed sądem administracyjnym zapewnia należyłą ochronę funkcjonariusza Policji do wynagrodzenia. Nie ma z tego powodu potrzeby sięgania do konstrukcji zdarzenia cywilnoprawnego polegającego na nieterminowym wykonaniu obowiązku będącego elementem stosunku administracyjnoprawnego. Kodeks cywilny reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i prawnymi. Niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązku wynikającego ze stosunku administracyjnoprawnego nie mieści się w tej regulacji, nie staje się zdarzeniem cywilnoprawnym także wtedy, gdy przedmiotem zobowiązania jest świadczenie pieniężne.

W piśmie z dnia (...) r. (k. 44-45 akt) pozwany wniósł o odrzucenie pozwu także na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c., albowiem pozwanym w sprawie winna być nie Komenda Wojewódzka Policji w B., lecz Komenda Miejska Policji w T., gdyż to ona była pracodawcą powoda.

W piśmie z dnia (...) r. (k. 50 akt) powód nie wyraził zgody na wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Komendy Miejskiej Policji. Zaznaczył, że choć wykonywał służbę w tej K., to jednak przez cały okres jej trwania wszelkie kwestie finansowe realizowane były przez Komendę Wojewódzką Policji w B..

Postanowieniem z dnia (...) r. (k. 60 akt) do udziału w sprawie w charakterze pozwanego został wezwany Skarb Państwa – Komendant Wojewódzki Policji w B..

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa – Komendant Wojewódzki Policji w B. wniósł o odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. lub na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., ewentualnie o jego oddalenie. Uzasadniając wniosek o odrzucenie pozwu pozwany wskazał, że pracodawcą powoda była Komenda Miejska Policji w T., a nie Komenda Wojewódzka Policji w B., czy Skarb Państwa - Komendant Wojewódzki Policji w B.. Pozwany zaznaczył, że podmiot, który nie może być pracodawcą nie ma zdolności procesowej w sprawach z zakresu prawa pracy, bowiem takie roszczenie może być skierowane tylko przeciwko podmiotowi, który jest pracodawcą. Ponadto pozwany przywołał argumentację, która obecna była w odpowiedzi na pozew wniesionej przez Komendę Wojewódzką Policji w B..

Sąd ustalił, co następuje:

Powód D. K. w okresie od (...) r. do (...)r. pełnił służbę w Komendzie Miejskiej Policji w T.. W dniu zwolnienia ze służby zajmował stanowisko Naczelnika Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego Komisariatu Policji T. – Ś..

W dacie zwolnienia ze służby powodowi przysługiwało 26 dni urlopu wypoczynkowego i 5 dni urlopu dodatkowego za 2018 r. oraz 26 dni wypoczynkowego i 13 dni urlopu dodatkowego za 2019 r.

(dowody:

- świadectwo służby – k. 5 akt,
- zaświadczenie – k. 6 akt)

Pismem z (...)r. powód został poinformowany przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w B., że nie jest możliwa wypłata ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ze względu na to, że nie doszło do zmiany przepisów ustawy o Policji, uwzględniającej treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r., K. 7/15.

(dowody:

- pismo z 17.04.2019 r. – k. 7 akt)

Pismem z (...) r. powód wniósł o niezwłoczne wypłacenie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i dodatkowy za lata 2018 – 2019. Zaznaczył, iż z orzecznictwa sądowego wynika, że organy Policji nie mogą aktualnie twierdzić, że nie ma podstawy prawnej do wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, albowiem Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności całego przepisu art. 115a ustawy o Policji, a jedynie jego część określającą sposób obliczenia ekwiwalentu. Trybunał Konstytucyjny wyinterpretował także z przepisów Konstytucji sposób wyliczenia ekwiwalentu.

(dowody:

- pismo z 26.06.2019 r. – k. 8 akt)

Pismem z dnia (...) r. Komendant Wojewódzki Policji w B. podtrzymał stanowisko w sprawie. Zaznaczył, że art. 115a ustawy o Policji, w brzmieniu uwzględniającym treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego, nie określa sposobu obliczenia ekwiwalentu, lecz wskazuje jedynie, że nieuprawnione jest przyjęcie wskaźnika 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

(dowody:

- pismo z 18.07.2019 r. – k. 10 akt)

Pismem z (...) r. powód złożył „ponaglenie na bezczynność organu”, która polegała na braku reakcji na jego pismo z (...)

Postanowieniem z dnia (...) r. Komendant Główny Policji stwierdził, że Komendant Wojewódzki Policji w B. nie pozostawał w bezczynności.

(dowody:

- pismo z 29.07.2019 r. – k. 12 akt,
- postanowienie z 21.08.2019 r. – k. 14-16 akt)

W dniu (...) r. Komenda Wojewódzka Policji w B. wypłaciła powodowi ekwiwalent za urlop wypoczynkowy i dodatkowy za lata 2018 – 2019 w kwocie (...) zł netto.

(fakt bezsporny)

Pismem z dnia (...) r. powód skierował do Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. przedsądowe wezwanie do zapłaty, w którym domagał się dochodzonych pozewem odsetek ustawowych. Wskazał, że do zapłaty ekwiwalentu za urlop doszło w dniu (...) r., a więc pozwany pozostawał w zwłoce od (...) r. do (...) r.

Postanowieniem z dnia (...) r. Komendant Miejski Policji w T. odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie wypłaty odsetek od niewypłaconego w terminie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i dodatkowy za lata 2018-2019. W uzasadnieniu wskazał, że ustawa o Policji i wydane na jej podstawie akty wykonawcze, nie zawierają regulacji, która przyznaje organom Policji kompetencje do rozstrzygania w tym zakresie. Brak przepisu prawa materialnego stanowi uzasadnioną przyczynę uniemożliwiającą wszczęcie i prowadzenie postępowania w niniejszej sprawie. Przywołując orzeczenia sądowe zasugerował, że właściwy w sprawie roszczenia powoda jest sąd powszechny.

(dowody:

- pismo z 02.12.2020 r. – k. 18 akt,
- postanowienie z 21.12.2020 r. – k. 20 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w odniesieniu do kwestii rozstrzygniętej postanowieniem z dnia (...) r. nie budził żadnych wątpliwości. Wynikał on z dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały.

Wstępnie zauważyć należy, że sentencja postanowienia z dnia (...) r. ujęta została zbyt szeroko. Intencją Sądu było jedynie odmówienie odrzucenia pozwu wobec pozwanego Skarbu Państwa - Komendanta Wojewódzkiego Policji w B.. Sąd nie objął tym rozstrzygnięciem występowania przesłanek odrzucenia pozwu wobec Wojewódzkiej Komendy Policji w B.. Sąd przyznaje, że ten sposób procedowania nie znalazł odpowiedniego wyrazu w treści postanowienia z dnia (...) r. Konieczne w związku z tym jest jego sprostowanie poprzez zamieszczenie w sentencji stwierdzenia, iż odmowa odrzucenia pozwu dotyczy wyłącznie pozwu wniesionego przeciwko Skarbowi Państwa - Komendantowi

Wojewódzkiemu Policji w B.. Gdy chodzi zaś o kwestię dopuszczalności procesu wobec Wojewódzkiej Komendy Policji w B., to zostanie ona rozstrzygnięta odrębnie, niewykluczone, że, z uwagi na sprawność postępowania, już w orzeczeniu kończącym niniejszą sprawę.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że powód domaga się zasądzenia odsetek powstałych na skutek opóźnienia w wypłacie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i dodatkowy. Prawo do tego ekwiwalentu wynika z art. 114 ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji, który stanowi, że policjant zwalniany ze służby otrzymuje m.in. ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe. Metodologię obliczania ekwiwalentu określa art. 115a ustawy o Policji, który od 1 października 2020 r. stanowi, że ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego ustala się w wysokości 1/21 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Zmiana treści przepisu wywołana została wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r. sygn. akt K 7/15 (Dz.U. z 2018 r., poz. 2102), w którym Trybunał uznał, że art. 115a w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia jest niezgodny z art. 66 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji RP. Przepis w tym brzmieniu utracił moc z dniem 6 listopada 2018 r.

W związku z tym Komenda Wojewódzka Policji w B., mimo ustania stosunku służbowego powoda z dniem (...) r., nie wypłaciła mu należnego ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i dodatkowy, powołując się na brak normy prawnej, która pozwoliłaby na jego obliczenie. Do wypłaty doszło w dniu (...) r., a więc dopiero po nowelizacji przepisu. Powód twierdzi, że pozwany pozostawał w opóźnieniu w okresie od (...) r. aż do (...) r., z czego wywodzi prawo do odsetek, wskazując, iż jego żądanie znajduje uzasadnienie w art. 481 § 1 k.c. Należy już w tym miejscu podkreślić, że ustawa o Policji nie zawiera przepisu, który ustanawiałby prawo do odsetek w przypadku opóźnienia w wypłacie należności z tytułu służby. Wskazany przez powoda przepis może być zatem jedyną możliwą materialnoprawną podstawą dochodzonego roszczenia. Przepis ten stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Mając na uwadze treść zgłoszonego przez powoda roszczenia oraz jego podstawę faktyczną, w ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie w stosunku do Skarbu Państwa Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. nie zachodziły okoliczności uzasadniające odrzucenie pozwu wskazane w art. 199 § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. Na rzecz tego stanowiska przemawiają następujące argumenty.

1. *Dopuszczalność drogi sądowej – art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c.*

Zgodnie z art. 1 w związku z art. 2 § 1 k.p.c., sprawami cywilnymi rozpoznawanymi przez sądy powszechne są sprawy ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, a także sprawy, które wprawdzie nie wynikają z tych stosunków, ale stosuje się do nich - z mocy ustaw szczególnych - przepisy kodeksu postępowania cywilnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz Trybunału Konstytucyjnego wskazuje się, że pojęcie drogi sądowej należy rozumieć szeroko. W myśl tego zapatrywania, w zasadzie każde roszczenie procesowe sformułowane jako żądanie zasądzenia, ustalenia lub ukształtowania stosunku prawnego może być zaliczone jako należące do drogi sądowej, jeżeli dotyczy podmiotów, których pozycja - w ramach określonego stosunku prawnego - jest równorzędna (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2011 r., I CSK 50/11, nie publ.).

Według dominującej obecnie formalnej koncepcji sprawy cywilnej, o samej dopuszczalności wszczęcia i przeprowadzenia postępowania cywilnego nie decyduje ustalenie, że pomiędzy stronami rzeczywiście zachodzi stosunek prawny, z którego mogą wynikać ich sporne prawa bądź obowiązki, lecz samo twierdzenie osoby inicjującej postępowanie przed sądem, że taki stosunek istnieje (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1998 r., I CKN 1000/97, OSNC 1999, Nr 1, poz. 6; z 10 marca 1999 r., II CKN 340/98, OSNC 1999, nr 9, poz. 161; z 22 sierpnia 2000 r., IV CKN 1188/00, OSNC 2001, Nr 1, poz. 20; z 24 czerwca 2010 r., IV CSK 554/09, nie publ. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2012 r., II CSK 471/11, nie publ.). Nie jest zatem uzasadnione odrzucenie pozwu ze

względem na niedopuszczalność drogi sądowej w sprawie nie mającej cech sprawy cywilnej, jeżeli powód przedstawił okoliczności i zdarzenia, które mogą stanowić cywilnoprawne źródło jego żądań (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 listopada 2013 r., I CSK 63/13, LEX nr 1523245).

Rozstrzygając zagadnienie dopuszczalności drogi sądowej w sprawie o odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie należności przysługującej funkcjonariuszowi służby mundurowej Sąd rozpoznający niniejszą sprawę kierował się przede wszystkim wskazaniem zamieszczonymi w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2006 r., III PZP 1/05, OSNP 2006/15-16/227, która mimo upływu czasu nie straciła na aktualności. Uchwała ta wprawdzie bezpośrednio dotyczyła funkcjonariuszy Straży Granicznej, którym, na skutek zmian legislacyjnych, w obecnym stanie prawnym przysługuje prawo do odsetek w przypadku opóźnienia w wypłacie należności ze służby, a więc w tym aspekcie, uchwała się zdezaktualizowała, lecz mimo to jej motywy nadal posiadają odpowiednią nośność argumentacyjną.

Stwierdzić zatem należy, iż stosunki służbowe funkcjonariusza Policji, unormowane w ustawie o Policji, podobnie jak funkcjonariuszy innych służb mundurowych, uregulowanych w ustawach z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, Dz. U. z 2020 r., poz. 305 ze zm.; z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, Dz. U. z 2020 r., poz. 1123 ze zm.; z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej, Dz. U. z 2002 r., nr 207, poz. 1761 ze zm.; z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, Dz. U. z 2021 r., poz. 575; z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, Dz. U. z 2020 r., poz. 27 ze zm. i z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, Dz. U. z 2020 r., poz. 860 ze zm.) mają charakter publicznoprawny (administracyjnoprawny), a regulacje prawne w zakresie mianowania na stanowisko służbowe, prawa do uposażenia, przedawnienia roszczeń są podobne.

W trzech z wymienionych ustaw uregulowane zostało prawo do odsetek w przypadku nieterminowej wypłaty należnego funkcjonariuszowi uposażenia. Stanowi tak art. 111a ustawy Państwowej Straży Pożarnej, art. 111 ust. 4 ustawy o Straży Granicznej (dodany z dniem 11 czerwca 2007 r.) i art. 75 ust. 3 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

W tej sytuacji, w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 1992 r., III AZP 27/92; uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 1995 r., I PZP 13/95; oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 1997 r., I PKN 66/96) sformułowany został pogląd prawny, wedle którego funkcjonariuszowi służb mundurowych nie przysługują odsetki od nieterminowo wypłaconego należnego mu uposażenia. Zdaniem Sądu Najwyższego, nie można bowiem przyjąć, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie ciężącego na władzy publicznej względem funkcjonariusza obowiązku terminowej wypłaty należnego uposażenia, jaki w tym zakresie wynika ze stosunku publicznoprawnego (administracyjnoprawnego), ma znamiona zdarzenia cywilnoprawnego i rodzi obowiązek świadczenia pieniężnego w postaci odsetek, jeżeli: 1. przepisy ustawowe dotyczące stosunków służbowych tych funkcjonariuszy nie przyznają im wyraźnie prawa dochodzenia z tego tytułu odsetek lub też 2. przepisy ustawowe dotyczące stosunków służbowych tych funkcjonariuszy nie zawierają wyrażonej normy prawnej odsyłającej w kwestiach w nich nieuregulowanych do odpowiedniego stosowania w tym względzie (wprost lub poprzez art. 300 k.p.) przepisów Kodeksu cywilnego.

Tymczasem, kwestia materialnoprawnej dopuszczalności roszczenia funkcjonariusza Policji o zapłatę odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty należnego mu w ramach stosunku służbowego uposażenia powinna być rozstrzygnięta przy uwzględnieniu następujących okoliczności:

1) Wprawdzie należne funkcjonariuszowi służb mundurowych uposażenie z tytułu świadczonej przezeń służby ma swą podstawę w publicznoprawnym (administracyjnoprawnym) stosunku służbowym, ale przez to nie traci ono charakteru wierzytelności pieniężnej, do jakiej z tytułu pełnionej służby nabywa prawo funkcjonariusz publiczny wobec Państwa - Skarbu Państwa (art. 33 k.c.), reprezentowanego w danym wypadku przez właściwego (wskazanego w ustawie) przełożonego (art. 6f ustawy o Policji). Oznacza to, że nabyte przez funkcjonariusza służb mundurowych w ramach stosunku służbowego prawo do uposażenia ma charakter przysługującego mu prawa majątkowego, którego

terminowa wypłata - stosownie do woli samego ustawodawcy - jest elementem koniecznym prawidłowego wykonania przez Państwo (Skarb Państwa) tego obowiązku (zobowiązania). Właśnie dlatego, na podstawie art. 64 ust. 2 Konstytucji RP, z chwilą wymagalności należnego funkcjonariuszowi służby mundurowej uposażenia podlega ono równej dla wszystkich praw majątkowych ochronie prawnej, o ile ochrona w konkretnym wypadku nie została uchylona lub ograniczona na podstawie wyraźnego przepisu ustawowego i to w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

2) Mimo że stosunek służbowy funkcjonariusza służb mundurowych ma charakter publicznoprawny (administracyjnoprawny), należy mieć na uwadze i to, że - jak trafnie stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99 - polski ustawodawca „nie ograniczył stosowania przepisów o odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania do zobowiązań wynikających z umów. Przyjmuje się powszechnie, że odpowiedzialność ta obejmuje zobowiązania wynikające z czynności jedno- i dwustronnych, aktów administracyjnych, z czynów niedozwolonych, z bezpodstawnego wzbogacenia, z negotiorum gestio oraz z innych zdarzeń, z którymi ustawa łączy powstanie zobowiązania. Niewykonanie lub nienależyte wykonanie istniejącego zobowiązania, niezależnie od jego źródła, pociąga za sobą skutki wskazane w Kodeksie cywilnym. W odniesieniu do zobowiązań pieniężnych może to być - obok sankcji ogólnych - obowiązek płacenia odsetek. (...) Najważniejszym przepisem ustawowym przewidującym obowiązek płacenia odsetek jest właśnie przepis wprowadzający sankcję nienależytego wykonania zobowiązania pieniężnego, a mianowicie art. 481 k.c. Stąd, jakkolwiek przepisy ustawy o Policji (podobnie, jak i przepisy innych powołanych wyżej ustaw dotyczących stosunków służbowych funkcjonariuszy Służby Więziennej, Służby Ochrony Państwa oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego) w ogóle nie zawierają postanowień dotyczących możliwości żądania przez funkcjonariusza służb mundurowych odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty należnego mu w ramach stosunku służbowego uposażenia, to jednak nie uzasadnia to stwierdzenia, że skoro funkcjonariusz służby mundurowej (tutaj: Policji) „nie jest pracownikiem w rozumieniu art. 2 k.p., lecz funkcjonariuszem Państwa, wykonującym służbę na podstawie stosunku administracyjnoprawnego”, oraz „brak jest przepisów prawa materialnego i procesowego, które odsyłałyby do stosowania Kodeksu cywilnego w odniesieniu do jego prawa do odsetek, to prawo do odsetek mu nie przysługuje”, ponieważ „prawo do odsetek istnieje wtedy, gdy przepis je ustanawia” (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 1995 r., I PZP 13/95).

Przeciwnie, niezależnie od przytoczonej już wcześniej argumentacji prawnej, wskazującej na przysługujące także funkcjonariuszowi służb mundurowych prawo do odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty należnego mu w ramach stosunku służbowego uposażenia, należy również zważyć, iż specyfika prawna stosunku służbowego funkcjonariusza służby mundurowej, w którym niewątpliwie dominują elementy publicznoprawne, nie zmienia faktu, że stosunek ten stanowi w istocie podstawę prawną jego zatrudnienia. Właśnie z tytułu wykonywanej służby nabywa on prawo do wypłacanego w ustawowo określonym terminie uposażenia, mającego znamiona i pełniącego funkcje prawne należnego mu „wynagrodzenia” (sensu largo), czyli podstawowej należności pieniężnej za sprawowaną służbę. Jest również poza sporem, że specyfika stosunków służbowych funkcjonariuszy służb mundurowych w żadnym wypadku nie może uzasadniać zwolnienia Państwa z obowiązku należytego i terminowego wypłacania należnego tym funkcjonariuszom uposażenia, a naruszenie tego obowiązku skutkować powinno (tak, jak w wypadku opóźnienia spełnienia świadczenia pieniężnego przez dłużnika - art. 481 § 1 k.c.) możliwość dochodzenia przez tego funkcjonariusza wobec Państwa (Skarbu Państwa) należnych z tego tytułu odsetek. W przeciwnym razie ciążący na Państwie obowiązek wypłacania funkcjonariuszowi służb mundurowych należnego mu uposażenia w ustawowo określonym terminie w wypadku jego naruszenia pozbawiony byłby sankcji, a tym samym przepisy regulujące ten obowiązek miałyby znamiona normy pozbawionej sankcji (legis imperfectae). W konsekwencji oznaczałoby to również, iż w tym zakresie w stosunku do funkcjonariusza służb mundurowych naruszona została sformułowana w art. 64 ust. 2 Konstytucji RP zasada "równej dla wszystkich ochrony prawnej praw majątkowych" (tutaj: prawa do należnego uposażenia).

3) Argumentacji powyższej nie podważa i to, że w trzech aktualnie obowiązujących ustawach normujących sytuację prawną funkcjonariuszy służb mundurowych znalazły się wyraźne przepisy prawne przyznające funkcjonariuszowi

tych służb prawo do żądania odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty należnego mu w ramach stosunku służbowego uposażenia: art. 111a ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, stanowiący iż: „przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, dotyczące skutków niewykonania zobowiązań, stosują się odpowiednio”, co oznacza, że ma w danym wypadku zastosowanie również art. 481 k.c.; art. 75 ust. 3 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, który stanowi, że: „w razie zwłoki w wypłacie uposażenia i innych należności, o których mowa w art. 73, żołnierzowi zawodowemu przysługują odsetki ustawowe od dnia, w którym uposażenie lub inna należność pieniężna stały się wymagalne” i dodany z dniem 11 czerwca 2007 r. art. 111 ust. 4 ustawy o Straży Granicznej, który stanowi, że „w razie zwłoki w wypłacie uposażenia, innych świadczeń oraz należności pieniężnych funkcjonariuszowi przysługują, na jego wniosek, odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia, w którym uposażenie, inne świadczenie lub należność pieniężna stały się wymagalne”.

Należy bowiem mieć na uwadze to, że na gruncie polskiego porządku konstytucyjnego (art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz art. 481 k.c. - o czym była już mowa wyżej) co do zasady niedopuszczalne jest przyjęcie w tym kontekście założenia, wedle którego prawo do żądania odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty należnego w ramach stosunku służbowego uposażenia przysługuje funkcjonariuszowi służb mundurowych jedynie w wypadku, gdy zostało ono przyznane wyraźnym przepisem pomieszczonym w ustawie dotyczącej funkcjonariuszy określonego rodzaju służby mundurowej. Dlatego nie jest trafna argumentacja opierająca się na odmiennym założeniu, wedle którego regulacja prawna dotycząca funkcjonariuszy służb mundurowych ma charakter zupełny (w sensie: wyczerpujący), czyli że jeżeli brak jest w niej przepisu przewidującego dopuszczalność dochodzenia przez funkcjonariusza odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty należnego w ramach stosunku służbowego uposażenia, to oznacza to, iż takie prawo mu nie przysługuje.

Równocześnie jednak, z tej samej przyczyny niedopuszczalne jest także wnioskowanie a contrario, wedle którego z pomieszczenia w przepisach tylko niektórych ustaw dotyczących funkcjonariuszy określonego rodzaju służby mundurowej wyraźnych postanowień w kwestii przysługującego funkcjonariuszom tej służby prawa żądania odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty należnego w ramach stosunku służbowego uposażenia (np. w art. 111a ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, art. 75 ust. 3 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych i art. 111 ust. 4 ustawy o Straży Granicznej) miałyby wynikać, że prawo to nie przysługuje funkcjonariuszom tych służb mundurowych, w stosunku do których przepisy dotyczących ich ustaw wyraźnie go nie potwierdziły. Zważywszy bowiem na wspomniane wyżej zasady polskiego porządku prawnego, sformułowane w art. 481 k.c. w związku z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP, przepisy takie traktować należy jedynie jako swego rodzaju redundancję, czyli powtórzenie tych zasad (*superflua non nocent*).

Przedstawiona przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 26 stycznia 2006 r., III PZP 1/05 argumentacja była podstawą dalszego orzecznictwa sądowego. W szczególności należy tu wskazać wyrok Sądu Najwyższego z 2 lipca 2008 r., II PK 10/08, Lex nr 442828, z uchwałą Sądu Najwyższego z 18 listopada 2009 r., II PZP 7/09, OSNP 2010/7-8/82, uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego z 10 kwietnia 2006 r., I OPS 3/06, ONSAiWSA 2006, nr 3, poz. 69, uchwałą Sądu Najwyższego z 29 listopada 2007 r., III CZP 106/07, OSNC 2008, nr 12, poz. 134, wyrok Sądu Najwyższego z 25 listopada 2008 r., II PK 99/08, LEX nr 519974.

W końcu przywołać należy wyrok Sądu Najwyższego z 4 czerwca 2013 r., II PK 294/12, LEX nr 1363451. Sąd Najwyższy wywiódł w nim, że w piśmiennictwie pojawia się zapatrywanie, iż administracyjno-prawny charakter stosunków służbowych funkcjonariuszy mundurowych determinuje zasadę, w myśl której roszczenia wynikające z tego stosunku są dochodzone w trybie k.p.a., z możliwością złożenia skargi do sądu administracyjnego. Obecnie widoczna jest jednak także tendencja do odchodzenia od dotychczasowej zasady w kierunku przeniesienia niektórych kwestii na drogę postępowania sądowego. Wynika to przede wszystkim z odesłania wielu spraw do regulacji prawa pracy lub - w innych kwestiach - wynika to z niewskazywania wyraźnie, jaki organ ma rozstrzygać spór. Tak często unormowana jest kwestia odsetek za opóźnienie w wypłacie wynagrodzenia wobec funkcjonariusza służb mundurowych.

W nadal aktualnej - w zakresie uzasadnienia - uchwale Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 stycznia 1995 r., sygn. W 14/94, przyjęto, że niewypłacenie uposażenia: funkcjonariuszowi Policji zgodnie z art. 105 w związku z art. 78 ustawy

z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30, poz. 179 z późn. zm.), funkcjonariuszowi Urzędu Ochrony Państwa zgodnie z art. 92 w związku z art. 65 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa (Dz. U. Nr 30, poz. 180 z późn. zm.) oraz funkcjonariuszowi Straży Granicznej zgodnie z art. 109 w związku z art. 82 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. Nr 78, poz. 462 z późn. zm.), stanowi opóźnienie się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, uzasadniające na podstawie art. 481 § 1 Kodeksu cywilnego żądanie odsetek przed sądem powszechnym.

W motywach tego orzeczenia Trybunał Konstytucyjny wskazał, że ustawowo nałożony obowiązek płatności uposażeń służb mundurowych „z góry” rodzi skutki prawne. W razie opóźniania się dłużnika ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzycielowi przysługuje roszczenie o odsetki za czas opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.). Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481 § 2 k.c.). Wspomnieć przy tym należy, że odsetki zwłoki przysługują także z tytułu zobowiązań podatkowych, których administracyjnoprawny charakter nie budzi wątpliwości. W razie nadpłaty podatku, ceł, czy innych zobowiązań publicznoprawnych, można dochodzić zwrotu na drodze cywilnoprawnej, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Na tym tle wyłączenie drogi cywilnoprawnej dla dochodzenia roszczeń z tytułu nieterminowego spełnienia świadczenia - zapłaty uposażenia - byłoby niezrozumiałe. Brakuje zatem - zdaniem Trybunału Konstytucyjnego - społecznych racji dla praktyki dyskryminującej funkcjonariuszy służb mundurowych w porównaniu z pozostałymi pracownikami mianowanymi, np. urzędnikami państwowymi, sędziami i prokuratorami, którym w sytuacji opóźnienia należą się odsetki. Odstępstwo od powszechnie obowiązujących przepisów w tak ważnej dziedzinie stosunków prawnych powinno wynikać wyraźnie z przepisów prawa, nie zaś z doktrynalnej wykładni nierozzerwalności roszczenia ubocznego od głównego.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego u podstaw każdej wykładni przepisu prawnego tkwić powinno założenie racjonalności ustawodawcy. Interpretator natomiast powinien dążyć do takiego tłumaczenia norm, które by tworzyło spójny z prakseologicznego punktu widzenia system. Gdyby zatem z braku regulacji o dopuszczalności drogi sądowej dla dochodzenia przez funkcjonariuszy służb mundurowych ich roszczeń wyciągać wnioski, że ustawodawca chciał w ten sposób, nie wyrażając jednak swojej woli wprost, potraktować tę grupę nierówno w stosunku do innych grup pracowników mianowanych, to trzeba byłoby domniemywać niezgodną z aksjologią ustrojową intencję ustawodawcy. Przemawia to za poglądem, że brak pozytywnego przepisu (określenia drogi sądowej) w tak ważnej dziedzinie stosunków społecznych, jaką jest ochrona konstytucyjnego prawa do zatrudnienia za wynagrodzeniem, nie może być rozumiane jako wyłączenie powszechnie obowiązujących zasad. Jak to już Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, prawo do sądu jest jednym z fundamentalnych założeń demokratycznego państwa prawnego, wynika więc z ustrojowej aksjologii Rzeczypospolitej Polskiej. Płyne z tego wniosek, że brak wypowiedzi ustawodawcy w tym względzie nie może być rozumiany jako wyłączenie drogi sądowej. Milczenie bowiem ustawy nie może być interpretowane w sposób sprzeczny z konstytucyjną zasadą prawa do sądu (orzeczenie TK z dnia 25 lutego 1992 r., sygn. akt K. 3/91, OTK w 1992 r., cz. I, s. 34). W państwie prawnym prawo do sądu - zdaniem Trybunału Konstytucyjnego - nie może być rozumiane jedynie formalnie, jako dostępność drogi sądowej w ogóle, lecz i materialnie, jako możliwość prawnie skutecznej ochrony praw na drodze sądowej. Jakkolwiek nie ma podstaw, aby ustawodawcy zwykłemu całkowicie odmawiać możliwości wyboru sądów powszechnych bądź szczególnych przy kształtowaniu drogi sądowej, to zawsze jednak konieczne jest, by sądowa ochrona miała rzeczywisty charakter. Ów rzeczywisty charakter oznacza m.in. prawo dochodzenia przez uprawnionych ochrony ich interesów przed sądem wyposażonym w kompetencję rozpoznania sprawy ze skutkiem zapewniającym realizację ich roszczeń.

W niniejszej sprawie przedmiotem wykładni nie są podstawowe administracyjnoprawne elementy stosunku służbowego funkcjonariuszy służb mundurowych, lecz skutki prawne wynikające z nieterminowego spełnienia świadczenia pieniężnego w postaci uposażenia. Owa nieterminowość stanowi w takim wypadku zdarzenie prawne o charakterze cywilnoprawnym. Istnienie zaś takiego uprawnienia nie może aktualnie - po szeroko skomentowanym wyroku Trybunału Konstytucyjnego - budzić wątpliwości. Kwestyjne pozostaje natomiast, w jakim trybie funkcjonariusz Policji ma prawo de lege lata realizacji tego uprawnienia dochodzić.

Wypada wskazać, że stan prawny w zakresie uprawnienia do żądania odsetek od nieterminowych wypłat uposażenia lub innych należności na rzecz funkcjonariuszy pozostaje niezwykle podzielony. W zależności od konkretnej służby

istnieją - lub nie - w przepisach szczególnych normy prawne regulujące te kwestie. W stosunku służbowym policjanta unormowania takiego brakuje.

Brak jest podstaw do upatrywania możliwości żądania odsetek w treści art. 107 ustawy o Policji. Nie oznacza to jednak, że funkcjonariusz nie dysponuje takim roszczeniem a także, a może przede wszystkim, że musi ono być dochodzone na drodze administracyjnej. Analiza przedstawionych, różnorodnych uregulowań stosunków służbowych i zapadłego na ich tle orzecznictwa sądowego - sądów powszechnych i administracyjnych - prowadzi do wniosku, że droga administracyjna w przedmiocie dochodzenia odsetek przysługuje tam, gdzie przepis określonej pragmatyki służbowej przewiduje prawo do odsetek a jednocześnie nie zawarował dla ich dochodzenia drogi przed sądem powszechnym.

Rozbieżną pozornie praktykę orzekania w sprawach odsetek funkcjonariuszy tłumaczy treść art. 7 Konstytucji RP. Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Jeśli zatem istnieje regulacja określonej pragmatyki, która przewiduje prawo do odsetek, w sprawie właściwa pozostaje droga administracyjna, o tyle o ile ustawa nie zastrzegła drogi przed sądem powszechnym. Ten ostatni sąd (sąd powszechny) będzie natomiast rozpatrywał roszczenia o odsetki w tych wszystkich sprawach, w których pragmatyka wprost nie przewiduje uprawnienia do odsetek, co uniemożliwia organowi działanie w granicach prawa i przyznanie takiego świadczenia.

Mając zatem na uwadze, że ustawa o Policji nie przewiduje prawa funkcjonariusza do odsetek, a niewypłacenie w terminie uposażenia funkcjonariuszowi Policji stanowi opóźnienie się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, uzasadniające na podstawie art. 481 § 1 k.c. żądanie odsetek przed sądem powszechnym w sprawie właściwy pozostaje ten sąd.

Reasumując: de lege lata funkcjonariusz policji ma prawo do dochodzenia przed sądem powszechnym odsetek z tytułu nieterminowego otrzymania uposażenia.

Podobnie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 lutego 2015 r. (I OSK 1467/13) wskazano, że droga administracyjna w przedmiocie dochodzenia odsetek przysługuje tam, gdzie przepis określonej pragmatyki służbowej przewiduje prawo do odsetek, a jednocześnie nie zarezerwował dla ich dochodzenia drogi przed sądem powszechnym (por. również wyrok NSA w Warszawie z dnia 29 kwietnia 1998 r., I SA 1713/97). Przepisy ustawy o Policji nie przewidują prawa funkcjonariusza do odsetek za niewypłacenie mu w terminie uposażenia, ekwiwalentu lub innych świadczeń ze stosunku służbowego. Roszczenie odsetkowe w sprawie jest zatem oparte na cywilnoprawnej konstrukcji opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego i przynależy do drogi przed sądem powszechnym (z najnowszego orzecznictwa sądów administracyjnych zob. np. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 6.05.2021 r., II SA/Go 274/21, LEX nr 3177164).

2. Brak zdolności sądowej pozwanego – art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c.

Zgodnie z art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. sąd odrzuci pozew jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej albo jeżeli powód nie ma zdolności procesowej, a nie działa za niego przedstawiciel ustawowy albo jeżeli w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej powodem zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie.

Sprawa o odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie przysługującego funkcjonariuszowi Policji ekwiwalentu za urlop, zgodnie z art. 1 k.p.c., jest sprawą cywilną w znaczeniu procesowym, a nie materialnym. Zgodnie z art. 2 § 1 k.p.c. tego rodzaju sprawę rozpoznaje sąd powszechny. Nie jest to jednak sprawa ze stosunku pracy, lecz ze względu na bliskość merytoryczną z tego rodzaju sprawami przyjąć należy, że rozpoznaje ją sąd pracy (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2006 r., III PZP 1/05, OSNP 2006/15-16/227). Zastosowanie znajdują więc przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu prawa pracy.

Nie wynika jednak z tego, że w tym przypadku zawsze znajduje zastosowanie przepis art. 460 § 1 k.p.c., zgodnie z którym zdolność sądową i procesową ma także pracodawca, chociażby nie posiadał osobowości prawnej, a w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zdolność tę ma organ rentowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2009 r. I PK 226/2008 OSNP 2011/3-4 poz. 33). Na gruncie niniejszej sprawie nie jest możliwe zidentyfikowanie

pracodawcy. Funkcjonariusz Policji pozostaje bowiem w stosunku służby, a nie w stosunku pracy. Jest to wprawdzie stosunek zatrudnienia, lecz o charakterze administracyjnoprawnym. Komenda, w którym pełni służbę nie jest więc jego pracodawcą, jak również nie jest pracodawcą komendant tej jednostki (w przedmiotowej sprawie - Komendant Miejski Policji w T.), czy komendant jednostki nadrzędnej (w przedmiotowej sprawie Komendant Wojewódzki Policji w B.).

Na tej podstawie należało uznać, że zdolność sądowa przysługuje, zgodnie z art. 67 § 2 k.p.c., Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez organ jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie lub organ jednostki nadrzędnej.

Pogląd ten znajduje w oparciu w orzecznictwie Sądu Najwyższego, które dotyczy innego rodzaju spraw o należności ze służby rozpoznawanych przed sądami powszechnymi (zob. np. uchwałę Sądu Najwyższego z 13 sierpnia 2013 r., III PZP 4/13, OSNP 2014/1/1, uchwałę z 13 sierpnia 2013 r., III PZP 5/13, LEX nr 1360420, wyrok Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2014 r., III PK 85/13, LEX nr 1480302, wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 7 stycznia 2014 r., III APa 15/13, LEX nr 1409285 i wyrok Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2015 r., II PK 82/14, LEX nr 1650286).

Więcej refleksji wymaga ustalenie, jaki podmiot winien działać za Skarb Państwa zgodnie z art. 67 § 2 k.p.c. Kwestia ta nie wiąże się jednak ze zdolnością sądową i procesową, gdyż nie ma żadnych wątpliwości, iż Skarb Państwa, posiadając osobowość prawną (art. 33 k.c. i art. 64 § 1 k.p.c.), bez względu na to, jaka jednostka go reprezentuje, takowe zdolności posiada (art. 64 § 1 k.p.c.). Problem ten odnosi się więc do zagadnienia reprezentacji Skarbu Państwa, a więc nie dotyczy sfery normatywnej art. 199 k.p.c.

Jedynie sygnalizacyjnie wskazać należy, iż oznaczenie jako *statio fisci* Skarbu Państwa Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. uwzględniło treść art. 6g ustawy o Policji, w myśl którego Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji wykonują swoje zadania przy pomocy podległych im komend, a komendant komisariatu Policji - przy pomocy komisariatu. Oznacza to, że komenda jest jedynie aparatem pomocniczym komendanta. Nie może więc działać jako *statio fisci* Skarbu Państwa. Organem Policji są więc komendanci poszczególnych komend. W pewnym stopniu wynika to również z treści art. 6a ustawy o Policji, który wskazuje jako organy Policji komendantów. Sąd oczywiście dostrzega, że przepis ten odnosi się do postępowania administracyjnego w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji. Pozwala on jedynie na wnioskowanie posiłkowe, z którego wynika, że komenda jako taka nie jest organem Policji w żadnej płaszczyźnie.

Oznaczenie Komendanta Wojewódzkiego Policji jako *statio fisci* Skarbu Państwa uwzględniło oczywiste intencje powoda w tym zakresie, które zostały wprost wyrażone w piśmie z dnia 14 kwietnia 2021 r. (k. 58 akt).

Podnieść trzeba, że z art. 13 ust. 4g ustawy o Policji wynika, że fundusze przeznaczone na pokrycie kosztów funkcjonowania komend miejskich i powiatowych zapewnia w całości właściwy komendant wojewódzki, gdyż to on jest dysponentem funduszu wojewódzkiego. Wpłata ekwiwalentu niewątpliwie obciążała ten fundusz i z tego zapewne wynikała aktywność Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. w tym przedmiocie. Świadczy o tym treść pisma z 17 kwietnia 2019 r. (k. 7 akt) i pisma z 18 lipca 2019 r. (k. 10 akt). Z kolei w postanowieniu z dnia 21 sierpnia 2019 r. Komendant Główny Policji stwierdzając, że Komendant Wojewódzki Policji w B. nie dopuścił się bezczynności nie podniósł, że tenże Komendant zajmował się sprawą, która nie należała do jego kompetencji, lecz uznał, że tok postępowania był prawidłowy. Jasno to świadczy, że dochodzone przez powoda roszczenie ma związek z działalnością Komendanta Wojewódzkiego Policji w B..

Należało mieć przy tym na względzie, że jeżeli nawet Komendant Wojewódzki Policji w B. nie jest jednostką, z którą wiąże się dochodzone roszczenie, to z pewnością jest jednostką nadrzędną wobec Komendanta Miejskiego Policji w T., a więc oznaczenie jako pozwanego Skarbu Państwa – Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. spełniało standardy wyznaczone przez art. 67 § 2 k.p.c., skoro w tym przepisie jest mowa o organie jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie i organie jednostki nadrzędnej. Pozwala to również na pominięcie uczestnictwa w procesie jako *statio fisci* Skarbu Państwa Komendanta Miejskiego Policji w T.. W literaturze podnosi się, że dopuszczalne jest także reprezentowanie Skarbu Państwa przez organ nadrzędny nad jednostką, z której

działalnością wiąże się dochodzone roszczenie. (por. na ten temat K. Piasecki, Skarb Państwa i jego reprezentacja w procesie cywilnym, PUG 1980, nr 5, s. 139 i n.). Dopuszczalność występowania w procesie jednostki nadrzędnej potwierdza także orzecznictwo sądowe. W wyroku z 20.10.1972 r., II CR 412/72, OSNC 1973, nr 7-8, poz. 137 Sąd Najwyższy wskazał, że z chwilą podjęcia przed sądem czynności procesowych za Skarb Państwa przez organ jednostki nadrzędnej - zamiast organu tej państwowej jednostki organizacyjnej, z której działaniem wiąże się dochodzone roszczenie - organ jednostki nadrzędnej staje się organem uprawnionym do reprezentowania Skarbu Państwa (art. 133 § 2 k.p.c.) i od tej chwili jemu należy doręczać pisma sądowe (zob. również wyrok Sądu Najwyższego z 28 marca 2017 r., II CSK 320/16, Lex nr 2288090, a także wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2014 r., I ACa 1428/13, Legalis nr 1169113).

Na marginesie wyjaśnić też trzeba, że inicjatywa Sądu zmierzająca do wprowadzenia do procesu jako pozwanego Skarbu Państwa - Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. miała swoje umocowanie w art. 477 k.p.c., którego pełnomocnik pozwanego zdaje się nie dostrzegać. Przepis ten stanowi, że w postępowaniu wszczętym z powództwa pracownika wezwania do udziału w sprawie, o którym mowa w art. 194 § 1 i § 3, sąd może dokonać również z urzędu. Należy również zaznaczyć, że powód tej inicjatywie się nie sprzeciwił, czemu dał wyraz w przywołanym już piśmie z 14 kwietnia 2021 r.

W tym stanie rzeczy, Sąd nie stwierdził występowania przesłanek odrzucenia pozwu wobec Skarbu Państwa - Komendanta Wojewódzkiego Policji w B., a zatem na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 i 3 a contrario k.p.c. orzeczono jak w sentencji postanowienia. Jak już wyjaśniono, zagadnienie zdolności sądowej Komendy Wojewódzkiej Policji w B. nadal pozostaje otwarte, a jego rozstrzygnięcie nastąpi w toku dalszego procesu.

Sędzia Andrzej Kurzych

ZARZĄDZENIE

1. odnotować,
2. odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanych,
3. odpis postanowienia doręczyć powodowi (z pouczeniem nr 5 do innego składu) i pełn. pozwanych,
4. z wpływem lub za 10 dni

T., 31.05.2021 r.